Lejla Hujdur

10.02.2022. 15:00
Pogledano: 977 puta

Svjetski dan štednje 2021

Opisana praksa je dio eTwinning projekta u kome su učestvovale osnovne I srednje škole iz Bosne I Hercegovine, Republike Hrvatske I Sjeverne Makedonije.

MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Finansijska pismenost je kombinacija znanja, vještina, stavova i ponašanja koji su potrebni za donošenje ispravnih financijskih odluka. Iako jako značajna za finansijsko blagostanje svakog pojedinca, a time i društva u cjelini, finansijska pismenost je nepravedno zapostavljena u našem obrazovnom sistemu. No, pronašla sam način da je kod svojih učenika, već dugi niz godina, ipak razvijam, i to na zabavan i savremen način. Naime, već pet godina pokrećem i realizujem eTwinning projekat „Svjetski dan štednje“. Svaki put, pomoću koncepta štednje, okupljam drugu ekipu nastavnika i učenika iz Bosne i Hercegovine i regije. Svake godine biramo i realizujemo druge aktivnosti koje razvijaju kod učenika, svih nivoa obrazovanja, finansijsku pismenost i svijest o značaju štednje u svakodnevnom životu.

Moje pedagoško uvjerenje se može opisati ovako: „Učenike obrazujemo za život u budućnosti, ne u sadašnjosti, a pogotovu ne u prošlosti. Zato mi, nastavnici, moramo živjeti koncept cjeloživotnog učenja, biti hrabri i proaktivni, te kreirati svojim učenicima okruženje i prilike za učenje koje će ih inspirisati, motivisati i obrazovati za vrijeme u kome će živjeti!“

Čitajući opis ove prakse, vidjećete da sam kroz saradnju sa kolegom iz Republike Hrvatske kreirala mojim učenicima okruženje u kome će učiti o kreditima, bankama, budžetu, štednji i mnogim drugim ekonomskim konceptima, iako sam profesorica matematike, a ne ekonomije. Kolega je vrstan profesor ekonomske grupe predmeta, više puta nagrađivan Godišnjom nagradom Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, te aktivan eTwinner. Kroz realizaciju eTwinning projekta „Svjetski dan štednje 2021“ udružili smo njegovu ekspertizu u ekonomiji i moje sposobnosti projekt menadžmenta, poznavanja veb alata, te znanja iz matematike. U timu smo imali i profesore jezika,

hemije, učitelje, te nastavnike raznih profila. Svi smo, kroz ovako kreiranu profesionalnu zajednicu, svojim učenicima približili pojmove iz finansijske pismenosti i omogućili im da na netradicionalan, zanimljiv i praktičan način razvijaju kod sebe ovu kompetenciju.

KRATAK OPIS PRAKSE

Opisana praksa je dio eTwinning projekta u kome su učestvovale osnovne i srednje škole iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i Sjeverne Makedonije. Projekat je trajao od septembra 2021. do maja 2022. godine. Kroz interdisciplinarni pristup razvijali smo kod učenika finansijsku pismenost, te sljedeće kompetencije i vještine značajne za život u savremenom društvu: matematičke kompetencije, informatičke kompetencije, kritičko mišljenje, timski rad, saradničko i vršnjačko učenje, učiti učiti i multikulturalnost. Projekat sam osmislila i pokrenula sa kolegom Miroslavom Begićem iz Dugog Sela, a u realizaciji su nam se pridružili nastavnici razredne i predmetne nastave iz zemalja regije. Projektni zadaci su bili usklađeni sa uzrastima učenika, te je bilo zadataka koje su radili svi učenici, bez obzira na uzrast (logo, plakati, intro video, ćaskanje o džeparcu) i zadataka koje su radili samo srednjoškolci ili samo osnovnoškolci. U opisu prakse detaljno su navedene aktivnosti i rezultati mojih učenika.

POLAZIŠTA

Financijska pismenost je kombinacija znanja, vještina, stavova i ponašanja koji su potrebni za donošenje ispravnih financijskih odluka, kao i za financijsko blagostanje svakog pojedinca, a time i društva u cjelini. Mišljenja sam da je razvoj finansijske pismenosti nužan još od ranog djetinjstva. Za svaki uzrast se mogu i trebaju naći pogodne aktivnosti kojima se ova vrsta pismenosti podstiče i razvija, čime se daje značajan doprinos razvoju kritičkog mišljenja među učenicima.

Kao profesorica matematike, koristim svaku priliku da matematiku povežem sa stvarnim životom. Finansijska pismenost mi je, u tom smislu, vrlo značajna, a realizacija ove prakse o Svjetskom danu štednje mi je bila izuzetan način da procentni račun, kamatni račun i grafički prikaz podataka povežem sa nekim temeljnim ekonomskim pojmovima poput štednje, budžeta, kupovine primarnih i luksuznih dobara. Sve ovo su pojmovi bliski učenicima, te im omogućuju da uče kroz situacije iz svakodnevnog života.

Moja je sreća da sam kroz dugogodišnji rad u eTwinning projektima upoznala mnogo kreativnih i vrijednih nastavnika širom Evrope koji su spremni na saradnju i na razmjenu dobrih praksi. Jedan od takvih je i kolega Miroslav Begić iz Srednje škole Dugo Selo koji predaje ekonomsku grupu predmeta. Naša uspješna saradnja u eTwinning projektima traje od 2019. godine. Uvijek smo radili na projektima koji se bave ekonomijom, a sva znanja koja su meni u ovom segmentu nedostajala, nesebično je dijelio gospodin Begić.

Moja učionica je, zahvaljujući IK tehnologiji, mnogo puta bivala ekonomska učionica gospodina Begića. Stvari koje bi on radio sa svojim učenicima, uz izvjesne korekcije, nudila sam i ja svojima.

Nema potrebe naglašavati koliko je moja nastava time obogaćena, te koliko su moji učenici dobili kroz ovakvu sinergiju u radu gospodina Begića i mene. Iskreno se nadam i očekujem da se naša saradnja nastavi i dalje kroz realizaciju drugih eTwinning projekata koji u fokusu imaju ekonomiju.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Ciljevi realizacije ovog projekta su mi bili:

Da razvijam kod učenika prvog i trećeg razreda (kojima predajem) finansijsku pismenost i kritičko mišljenje, te matematičku i informatičku pismenost.
Da oblast „Procenti“, koja se nalazi u nastavnom planu i programu za prvi razred srednje škole, realizujem na nešto drugačiji način od tradicionalnog.
Da omogućim svojim učenicima saradnju sa učenicima iz drugih škola i država.
Da učenicima prvog razreda smanjim stres koji nužno nastaje usljed promjene sredine prilikom prelaska iz osnovne u srednju školu.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Kroz ovaj projekat učenici su vježbali timski i istraživački rad, vršnjačko i saradničko učenje, razvijali matematičke kompetencije, te finansijsku pismenost – vještinu 21. stoljeća. Osim u učionici, sve ovo su radili i u online okruženju, pa su tako razvijali i informatičke kompetencije. Realizacija projekta je trajala cijelu školsku godinu, a u njemu su učestvovale osnovne i srednje škole iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i Sjeverne Makedonije. U Srednjoj ekonomskoj školi Sarajevo u projektu su radili učenici prvog i trećeg razreda.

Realizacija projekta, što se tiče mojih učenika, tekla je na sljedeći način.

Najprije su i učenici i nastavnici uradili inicijalnu anketu, kojom smo ustanovili nivo finansijske pismenosti kod učenika, te iskustvo u eTwinning projektima, korištenju web alata i nivo finansijske pismenosti kod nastavnika. Na temelju toga smo kolega Begić i ja, kao autori projekta, okvirno osmislili aktivnosti za učenike, te zaduženja svakog od nas.

Na početku smo organizovali online sastanak nastavnika kako bi se međusobno upoznali. Tom prilikom smo detaljno isplanirali aktivnosti u projektu i dogovorili okvirnu dinamiku realizacije pojedinih zadataka.

Prvi zadatak za sve učenike bio je da kreiraju logo projekta, kako bi glasanjem odabrali logo kojim ćemo predstaviti projekat na eTwinning platformi. Logo su mogli kreirati pomoću web alata ili na klasičan način – crtanjem.

Učenici su zatim trebali kreirati plakate za projekat, te napraviti intro video projekta.

Na online radionici učenici su se predstavili jedni drugima kroz prezentacije svojih škola i do tada realizovanih aktivnosti.

Na kombinovanoj radionici učenici nekoliko škola bili su zajedno u Sarajevu, te su uspostavili video link sa školama iz Dugog Sela, Zaprešića i Ohrida. Na taj način su učenici u isto vrijeme, sa različitih lokacija, prezentirali lekciju o reciklaži i potom uradili kviz provjere znanja koristeći informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Učenice Srednje ekonomske škole Sarajevo snimile su video o osnovama kamatnog računa. Ostalim učenicima iz projekta zadatak je bio da pogledaju video, urade kviz koji je kreiran na osnovu sadržaja videa, te napišu komentar o onome što su naučili. Na ovaj način omogućeno je vršnjačko učenje i razvoj kritičkog mišljenja.

Na času matematike učenici prvog razreda realizovali su radionicu „Kupujmo pametno!“. Učenici su simulirali kupovinu koristeći promotivne letke prodavnica koje su sami donijeli, a zatim su rezultate prikazivali procentualno i grafički, te izvodili zaključke o primarnim i luksuznim dobrima.

Učenici trećeg razreda su Dan računovođa obilježili posjetom školskom računovođi. Tom prilikom razgovarali su o poslovima i zadacima računovođe, što je ujedno bio i vid karijernog savjetovanja.

U školi je organizovana i radionica o internet i mobilnom bankarstvu, na kojoj su učenici prezentirali sadržaje i kvizove koje su sami pripremili na osnovu materijala iz partnerske škole.

Učenici su također razmjenjivali iskustva o svom džeparcu putem online platforme, gdje su razgovarali o tome koliko džeparca dobijaju, kako ga troše i na šta ga najčešće koriste.

Jedna od aktivnosti bila je i vođenje Dnevnika štednje. Učenici su tokom jedne sedmice vodili evidenciju o svojim prihodima i troškovima, te analizirali vlastite navike trošenja novca. Na taj način postali su svjesniji svojih potrošačkih navika i počeli su više razmišljati o štednji.

Tokom projekta učenici su mogli pristupiti različitim prezentacijama i kvizovima o ekonomskim temama kao što su krediti, banke i bankarske usluge.

Na kraju projekta učenici i nastavnici su uradili završnu anketu u kojoj su evaluirali projektne aktivnosti i odgovarali na pitanja iz finansijske pismenosti. Rezultati su pokazali da su ciljevi projekta ostvareni.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Opipljivi proizvodi projekta su dnevnici štednje, logotipi projekta, intro video projekta, eKnjiga „Kupujmo pametno“, video o kamatnom računu, online diskusije, prezentacije korištene u radionicama, te realizovane online i uživo radionice.

Neopipljivi rezultati su ostvarena saradnja među učenicima i nastavnicima, koja predstavlja temelj za buduće projekte i međusobne posjete.

Moji učenici su kroz realizaciju ovog projekta imali priliku učiti na različite načine. Radili su radionice o štednji na časovima matematike, učili kroz situacije iz svakodnevnog života, radili u grupama i samostalno, te učili tempom koji im odgovara.

Vršnjačko učenje po materijalima i videima učenika iz drugih škola bilo je posebno zanimljivo. U završnoj anketi učenici su naglasili da im je bilo zabavno učiti kroz aktivnosti koje su pripremili učenici iz drugih škola.

Projekat je u potpunosti integrisan u nastavni plan i program matematike za prvi razred srednje škole. Oblast „Procenti“ učenici su savladali kroz praktične aktivnosti i vođenje Dnevnika štednje.

Vrlo važan rezultat projekta je i izuzetna saradnja među nastavnicima iz različitih škola, država i nastavnih profila. Kroz razmjenu iskustava svi smo proširili svoje profesionalne mreže i obogatili vlastitu nastavnu praksu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Finansijska pismenost je vrlo važna za napredak pojedinca i društva te je nužno da postane dio opće kulture. Zbog toga je važno da bude prisutna na različitim nastavnim predmetima, a ne samo na matematici ili ekonomskoj grupi predmeta.

Na internetu postoji mnogo aktivnosti koje se mogu prilagoditi različitim uzrastima i predmetima. Nastavnici ih mogu prilagoditi svojim učenicima i realizovati u vlastitoj učionici.

Svakom nastavniku je važan njegov profesionalni krug saradnika, odnosno mreža nastavnika koji dijele sličnu viziju obrazovanja. Takva mreža omogućava kreativnu razmjenu ideja i znanja među nastavnicima različitih profila.

Tags

NIN

Collections

NIN nagrada NIN 2022